

BRUKER TROEN FOR Å KNEBLE KVINNER

'Drept jente kunne vært meg' **4** | Muslimske kvinner utfordrer islamister **10**
Hun ble alene med fire barn da mannen ble fengslet for blasfemi **6**
Trosset sikkerhetspoliti og pastor **12** | Kvinner som lever to ekstremt ulike liv **14**

stefanus
alliansen

sammen for de forfulgte

Kjemper mot RELIGIØS VOLD

TEKST: LISA WINTHER OG JOHANNES MORKEN

– Hva er Christian Council of Nigeria, pastor Kolade Fadahunsi?

– Christian Council of Nigeria (CCN) ble opprettet på slutten av 1920-tallet og består av ulike protestantiske kirker. Vi er største medlem i paraplyorganisasjonen Christian Association of Nigeria. CCN etablerte på 60-tallet Institute for Church and Society som har ansvar for forskning, påvirkningsarbeid, samfunnskontakt og kommunikasjon.

Misforståelser

– Du har stor interesse for menneskerettighets- og trosfrihetsundervisning i Nigeria. Hvorfor?

– Det er et stort behov for dette i Nigeria. Det er mange misforståelser, også blant religiøse ledere og kristne pastorer. Hvis de tenker at det er OK at barn tvinges til å delta i religiøs praksis i skolen eller at de kan bestemme over sine barns tro så lenge de bor hjemme, selv om barna er store, hvordan kan da vanlige folk ta til seg trosfrihet og respektere menneskers frie valg? Hvis vi ikke ønsker at neste generasjon skal arve den rådende intoleransen og politiseringen av religion i Nigeria, må vi ta grep nå. Undervisning er en måte å gjøre dette på. Vi i Institute for Church and Society ønsker å starte undervisning av pastorstudenter og dessuten rette undervisning inn mot det tverreligiøse rådet der både kristne, muslimer og mennesker med tradisjonell religion er med.

– Hva kan Stefanusalliansen bidra med?

– Heftet «Trosfrihet for alle» vil være svært nyttig. Det er lite skriftlig materiale om temaet i Nigeria. Vi håper vi kan trykke 1000 eksemplarer.

» Angrepene er barbariske og hjerteløse, og dette nærmer seg folkemord.

Kolade Fadahunsi

Kolade Fadahunsi

- Leder av Institute for Church and Society under Christian Council of Nigeria
- Aktuell: Starter undervisning i trosfrihet

– Hvordan vil du beskrive situasjonen i Nigeria?

– I nord angriper terrorgruppen Boko Haram både kristne, muslimer som ikke godtar deres tolkning og myndighetsinstitusjoner. Midt i landet kommer Fulani-nomader i konflikt med kristne om landområder når nomadene fører buskapen fra nord mot sør. Myndighetene har innført en lov som begrenser nomadenes frie beiterett. Det hører med til historien at i de periodene da det var kristne presidenter, opplevde Fulani-nomadene seg oversett og diskriminert. Men Fulani-nomadene har de siste årene utført en rekke voldelige angrep på kristne landsbyer, slike angrep er ikke rettet mot muslimske landsbyer. Myndighetenes respons er langsam og lite handlekraftig. Overgriperne blir ikke straffet. De har også tilgang til våpen på helt annen måte enn tidligere uten at man har kunnet avsløre hvor våpnene kommer fra.

Barbariske

– Det var en rekke angrep på kristne i nyttårshelgen. Hva er din reaksjon?

– I Ilorin i Kwara-delstaten i North Central Nigeria ble tre kirker angrepet. Jenter ble voldtatt, og kirkens biler skadet. Bak stod muslimske fanatikere som ifølge rapportene ropte «Allah er stor». Over 20 ble drept i Bayelsa-delstaten da de forlot kirken etter gudstjeneste 1. januar. I Benue-staten ble 50 drept av Fulani-nomader. De «hevner seg» fordi de fastboende har støttet loven som begrenser beiteretten. De voldelige angrepene er samtidig etnisk-religiøst motiverte siden landsbyene som angripes, hovedsakelig er kristne. Angrepene er barbariske og hjerteløse, og dette nærmer seg folkemord.

Magasinet
stefanus

Utgiver:
Stefanusalliansen

Adresse:
Trondheimsveien 137,
pb 6603 Rodeløkka,
0502 Oslo

post@stefanus.no
www.stefanus.no

Telefon:
23 40 88 00

Ansv. redaktør:
Hilde Skaar Vollebæk,
konst. generalsekretær

Redaktør:
Johannes Morken

Redaksjon:
Birgitte Moe Olsen
Thea Haavet

Design:
Tyde: Bendik Schøien

Trykk:
Kai Hansen Trykkeri

Forsidefoto:
Skulptur, Ingun Dahlin

Opplag:
16 300

Gavekonto:
3000 14 57922

Styreleder:
Gunnar Dehli

Repr.skapsleder:
Karin Riska

Stefanusalliansen er en misjons- og menneskerettsorganisasjon, med særlig vekt på trosfrihet og på misjon der trosfriheten aktivt motarbeides.

Synspunkter i artikler står for forfatteres og intervjuobjekters regning. Stefanusalliansens meninger uttrykkes i lederartikler og kommentarer skrevet av staben.

For givere og abonnenter: Vi følger personopplysningsloven.

www.stefanus.no
f/stefanusalliansen
@stefanusalliansen

LYTT TIL KVINNER

2017 var året da seksuell trakassering ble satt på dagsorden mange steder i verden. Kampanjen #Metoo synliggjør ulike typer maktmisbruk overfor kvinner i et hittil ukjent omfang. Håpet er at vinterens bevisstgjøring ikke bare skal være et blaff.

Men for mange kvinner i verden er det slik at ingen lytter til eller leser om deres historier om overgrep. Kristne og hinduistiske kvinner i Pakistan kidnappes, tvangsgiftes og tvinges til å konvertere. Dette skjer med hundrevis hvert år, uten at det når avisoverskriftene verken i deres hjemland eller i vårt.

Vold og utfrysning

Kvinnelige flyktninger fra Nord-Korea utsettes for menneskehandel i Kina, men blir ikke beskyttet av kinesiske myndigheter. Mange kvinnelige konvertitter lever med sin nye tro på Jesus i skjul for sine ektemenn, brødre og fedre, for skammen de påfører familiens ære kan utløse vold og utfrysning. Kulturelle koder gjør det også vanskeligere for kvinner enn menn å flykte fra voldelige relasjoner. Dette er daglige overgrep som også fortjener kampanjer og oppmerksomhet, og ikke minst målrettet arbeid for å stoppes.

Skjult handlingsrom

Mangel på trosfrihet rammer ofte menn og kvinner på ulike måter. I mange tilfeller er sjansen større for at menn anholdes og fengsles for kristen virksomhet. Prester og pastorer er oftest menn, og myndigheter overser gjerne de lederoppgavene kvinner har, utfra kulturelle eller religiøse oppfatninger av at det er kun menn som står for lederskap.

Det gir noen ganger kvinner et skjult handlingsrom som kan utnyttes til kreativ evangelisering. En kvinnelig frisør kan dele sin tro i fortrolige samtaler med sine kunder. Kvinnelige handelsreisende som selger lommestørklær og hårstrikker, kan bevege seg langt friere enn menn i Nord-Korea, og hva de snakker med

» I 2018 ønsker Stefanusalliansen å sette søkelys på hvilke overgrep kvinner og jenter utsettes for på grunn av sin tro.

andre om oppfattes ikke som like truende. At kvinnelige stemmer ikke høres, betyr ikke at de ikke er virksomme.

Fordommer

Noen kvinnelige ledere, som Mama Mariam i Irak og Mama Maggie i Egypt – begge er våre partnere, har måttet kjempe med omfattende fordommer og hindre fra sine samfunn. Men det har også styrket deres kampmuskler og utholdenhet, noe som daglig omsettes i trassig innsats for barn og flyktninger.

I 2018 ønsker Stefanusalliansen å sette søkelys på hvilke overgrep kvinner og jenter utsettes for på grunn av sin tro. Dette er lidelser som kan være skakende og ødeleggende. Men flere av våre partnere – som Human Friends Organization i Pakistan – arbeider hver dag for å lindre, anmelde og forhindre slike overgrep.

Samtidig vil vi også vise at kvinner står for evangelisering og kirkevekst som kan være svært virksom og kreativ, både på tross av og på grunn av hindringer.

Følg med i år og la deg berøre av kvinners fortellinger – de fortjener både lyttende ører og anerkjennende støtte.

Hilde Skaar Vollebæk

■ Hilde Skaar Vollebæk
Konstituert generalsekretær

Synspunkter på lederartikkelen?
Send dem til hsv@stefanus.no

Hadde Nazila Ghanea budd i fødelandet Iran, ville ho aldri blitt professor.

– DREPEN BAHAI-JENTE KUNNE VORE MEG

– Religion kan ikkje brukast for å grunnlegge helseskadelig diskriminering av kvinner, seier Nazila Ghanea.

TEKST: JOHANNES MORKEN

Då Nazila Ghanea var 11 år, vart ei 16 år gammal jente drepen i byen Shiraz i Iran der Ghanea sjølv blei fødd. Ungjenta vart drepen fordi ho var bahai. Ghanea er bahai sjølv, men familien hadde flytta til Qatar, på motsett side av Golfen.

– Drapet gjorde djupt inntrykk på meg, sjølv om det ikkje der og då avgjorde livskursen min. Men då eg skreiv doktoravhandlinga mi, handla den om menneskerettssituasjonen for bahaiane i Iran. Den drepe jenta kunne vore meg, seier Ghanea til Magasinet Stefanus.

– Eg har levd som religiøs minoritet heile livet. Eg har ikkje lidd så mykje som mange andre. Men eg har alltid vore klar over kva rettar eg nyt godt av, men som mange andre er frårøva.

Sidan slutten av tenåra har Ghanea budd i Storbritannia der ho er professor og ein av verdas fremste ekspertar på trusfridom. Hadde Ghanea budd i Iran, ville ho aldri kunna ta ei slik utdanning eller fått ei akademisk karriere. Sidan den islamske revolusjonen i 1979 har det vore forbode for bahaiar å ta høgare utdanning, for ikkje å seia bli professorar. Og det er mange restriksjonar, basert på religion, som diskriminerer religiøse minoritetar og kvinner.

Frontkollisjon?

Ho stod i fjor haust bak rapporten «Women and religious freedom. Synergies and opportunities», utgitt av US Commission on International Religious Freedom».

– Rapporten har vekt mykje større interesse enn eg venta, seier Ghanea.

Trusfridom og kvinners rettar er, skriv Ghanea, nøye integrert i internasjonale normer. Men normer er éin ting. Mange land og grupper har inngrodde oppfatningar av at trusfridom og kvinners rettar frontkolliderer.

Ei rekkje land har reservert seg mot viktige paragrafar i konvensjonen om fjerning av diskriminering av kvinner (CEDAW). Dei har reservert seg med basis i ein «statsreligion» eller i religiøse lover.

Algerie har reservert seg for å verna si eiga familielov. Egypt set islamsk sharia over kvinners rettar. Det same gjer Saudi-Arabia. Hindu-dominerte India vil berre gripa inn mot diskriminering som rammar kvinner dersom kvar enkelt gruppe i landet godtek dette, og India som stat vil ikkje gjera nok for å endra på dette. Også Israel og katolsk-prega Irland har reservasjonar.

Alvorlege brot

– Mange kvinner er utsette for alvorlege rettsbrot i namnet til ein religiøs tradisjon. Mange statar godkjenner slike overgrep, eller dei overser dei og gjer ikkje noko for å stoppa dei. Slike reservasjonar avgrensar ikkje berre kvinners rettar, men også trusfridommen og særleg kvinners rett til trusfridom, seier Ghanea og legg til:

– Trusfridommen vernar ikkje ein religion – tradisjonar, verdiar, identitetar eller dogme. Trusfridommen skal

Rapporten om korleis trusfridom kan brukast til å forsvare kvinners rettar, vekte stor interesse.

gje kvart enkelt menneske – og grupper av menneske som vil praktisere tru saman – styrke til å velja tru, forstå trua si og leva i samsvar med forståinga.

Ghanea nemner korleis «ei katolsk kvinne, eit muslimsk par, ein skilt jøde eller eit kristent barn» får viktige sider ved sin status avgjort av religiøst prega lovverk, uavhengig av si eiga personlege tru.

Lang veg

Rapporten listar opp farlege og helseskadelege praksisar som rammar kvinner, som omskjering, barneekteskap, tvangsekteskap, polygami og brotsverk for å redde familiens ære.

I India er millionar av jenter aborterte. Jentespedbarn blir drepe i kulturar der familiar vil ha gutar. Kvinner er den svake parten i mange land ved ekteskap og skilsmisse.

I fleire land rammar straffelover kvinner hardare enn menn. I somme land vert enker brende og kvinner blir steina. Slaveri, menneskehandel og tvangsprostitusjon høyrer til på ei lang liste.

I tillegg kjem så grufulle overgrep utført av ekstremistgrupper som IS, Boko Haram, Al Shabab, Al Qaida og andre: systematiske massevaldtekte, kvinner i slaveri og tvangskonvertering og tvangsgifting.

Godt med religion

– Men konklusjonen er ikkje at kvinner og jenter – eller samfunnet – har det betre utan religion. Det er verken mogeleg eller ønskeleg å vaska vekk religion. Religion kan gje motivasjon. Der religion er ein del av problemet, er religion også ein del av løysinga.

Ghanea noterer seg at fleire aktivistgrupper som kjempar for kvinners rettar, ikkje samarbeider eller snakkar med religiøse aktørar som kjempar for trusfridom. Fleire aktivistgrupper for kvinners rettar er heller ikkje sympatisk innstilt til trusfridommen fordi dei meiner at likestilling for kvinner kolliderer med denne fridommen.

– Å ignorera rollen religiøse aktørar spelar ved til dømes omskjering av jenter, barneekteskap eller tvangsekteskap, hjelper ingenting. Sosiale, kulturelle og patriarkalske faktorar vert ofte gøymt bak religion i den tru at religion kan redusera kritikken. Då er det viktig å snakka med aktørane bak og undervisa dei som utfører omskjering, seier Ghanea og legg til:

Få patriarkar i tale

– Det er viktig å få kvinner som møter diskriminering, i tale. Men vi må også få det patriarkalske samfunnet bak diskrimineringa i tale og få dei til å fordømme og stoppa dei skadelege praksisane.

Ho etterlyser ei breiare forståing av kor infiltrerte dei ulike menneskerettane er i kvarandre.

– I nokre land er likestillingskampen eliteprega. Vi må samla kreftene – forkjemparar for likestilling og trusbaserte aktørar må samarbeida. Det vil gjera innsatsen mykje meir effektiv. Men dette er ikkje magi, det trengst hardt arbeid med dialog og undervisning.

» Vi må også få det patriarkalske samfunnet som står bak diskrimineringa, i tale.

Nazila Ghanea

– Religiøs ekstremisme er på frammarsj. I kva grad er det eit hinder?

– Ved å definera trus- og livssynsfridom som ein grunnleggjande rett for alle, kan vi ta makt vekk frå dei om seier at menneskerettar er uttrykk for gudløyse. Å laga eit rammeverk som vernar kvart enkelt menneske og hjelper alle til å nå sitt potensiale, kan ikkje vera anti-religion.

– Kan kyrkjer og organisasjonar utan full likestilling for kvinner i lære- og leiaransvar ope kritisera andre lands skadelege praksisar?

– Desse teologiske spørsmåla hamnar i ein annan kategori. Vi må prioritera kreftene for å stoppa farlege og helseskadelege praksisar som rammar kvinner. Samtidig er det viktig at skadelege praksisar i eitt land gjer oss meir sensitive for kva som rammar kvinner i våre eigne land, men utan å setja likskapsteikn. Denne sensitiviteten kan hjelpe oss til å takla eit spenn av saker, i tillegg til skadelege praksisar, men som ikkje må løysast med same hastverk.

Sterk forståing

– Kva har endra seg mest dei siste åra?

– Vi har fått ei sterk forståing av at nasjonal godkjenning av internasjonale konvensjonar åleine ikkje er nok. Den internasjonale konvensjonen for å fjerna diskriminering av kvinner, er den mest ratifiserte – og den mest brotne. Vi er blitt meistrar i å erklæra oss som tilhengjarar av menneskerettar. Men problema stikk ofte svært djupt i kultur, tradisjon og identitet. Vi må la alle aktørar sjå at det er i deira eigne interesse å gå på djupna.

– Trusfridommen skal gje kvart enkelt menneske styrke til å velja tru og leva ut trua, seier Nazila Ghanea. Biletet viser ei kvinne i bøn på Anafora i Egypt. Foto: Pål Brenne

Maroline og de fire barna aner ikke om de noen gang kan leve et normalt liv igjen. Her er de sammen med daværende menneskerettsrådgiver i Stefanusalliansen, Kristin Storaker, i Pakistan i februar 2017.
Foto: Thea Elisabeth Haavet

BLE ALENE MED FIRE BARN

TEKST: BIRGITTE MOE OLSEN OG THEA HAAVET

Mens pakistanske Maroline var på sykehuset for å føde tvillinger, ble mannen torturert og fengslet for blasfemi. I fire år har hun vært alene med barna på et hemmelig sted.

En kollega av Asif Pervaiz hevdet at han hadde fått en sms fra Asif der han fornærmet islam, Koranen og profeten Muhammed. Asif Pervaiz ble umiddelbart arrestert. Han ble torturert før han ble fengslet.

Da Maroline kom fra sykehuset med tvillingene hjem til de to andre barna, var altså mannen og faren borte. Han var buret inne. På grunn av sikkerheten har mor og fire barn i fire år, bodd på et hemmelig sted

– Jeg frykter at det blir mange år til vi ser Asif igjen, sier Maroline til Magasinet Stefanus.

Rettergangen i blasfemisaker i Pakistan trekker ofte ut i årevis. Selv om de anklagede ofte blir frikjent etter flere år i fengsel, er de og familien ikke trygge. De må leve i skjul, i frykt for vold fra ekstremister.

Gjennom organisasjonen Human Friends Organization støtter Stefanusalliansen Asif Pervaiz og andre blasfemiofre i Pakistan med fri rettshjelp og praktisk støtte. Maroline og de fire barna har fått et nytt bosted, mat, medisiner, klær og skolegang.

Kvinner er sårbare

Historien til Maroline viser hvordan kvinner er spesielt sårbare der trosfriheten har dårlige kår.

For mange kvinner vil det at mannen i familien fengsles for sin tros og tjenestes skyld få store konsekvenser. Fordi mannen som regel er forsørgeren i familien, blir kvinnen nødt til å ta på seg rollen som eneforsørger ved siden av den psyko-sosiale støtten som forventes av familien.

Under et seminar for kvinner og trosfrihet på Filippinene i november fortalte Tuyet Ngoc Dinh fra Vietnamese Women for Human Rights (VNWHR) hvordan kvinner rammes av manglende trosfrihet i Vietnam. Der blir ledere for uregistrerte kirkesamfunn ansett som en trussel for myndighetene, og utsettes for diskriminering, fengsling og tortur. Kvinnene

på sin side står igjen med ansvar for menighet, familier og må kanskje ut på lange og kostbare reiser for å besøke sine ektemenn i fengsel. Tuyet Ngoc Dinh sier: «Internasjonale organisasjoner har en tendens til å fokusere på menn som forfølges på grunn av sin tro, men glemmer kvinnene som står i bakgrunnen og den børen de må bære».

Mishandlet

En av disse kvinnene er Tran Thi Hong, gift med pastor Chinh som Stefanusalliansen har skrevet om tidligere. Pastor Chinh ble fengslet og dømt til 11 års fengsel for sin aktivisme for trosfrihet og minoriteters rettigheter i Vietnam. Gjennom VNWHR arbeidet Tran Thi Hong også for religiøse minoriteter ved å gi praktisk bistand til religiøse fanger og deres pårørende.

Tran Thi Hong ble selv offer for myndighetenes forfølgelse etter at mannen ble tatt. Hun ble spionert på og nektet å forlate sitt eget hus. Etter å ha møtt amerikanske diplomater for å snakke om ektemannens løslatelse, ble hun tvunget med til politistasjonen. Hun ble slått og mishandlet av politiet i fire timer – hun nektet å erkjenne å ha gjort noe ulovlig. Etter internasjonalt press ble pastor Chinh etter hvert løslatt før tiden, på betingelse av at han og familien dro til USA i eksil. Der bor familien nå.

Trosfriheten er under sterkt press i Vietnam. I 2017 klassifiserer United States Commission on International Religious Freedom (USCIRF) landet som «country of particular concern». Stefanusalliansen som har arbeidet i Vietnam i en årrekke, starter i 2018 et pilotprosjekt med tanke på å styrke rettighetene til religiøse minoriteter.

» Jeg frykter at det blir mange år til vi ser Asif igjen.

Maroline Pervaiz

– Kvinner er, heller ikke i patriarkalske samfunn, maktesløse, skriver Susan Kerr. Foto av måleri av Reidar Kolbrek.

KVINNER BRUKES SOM MENNS VÅPEN

Mange steder brukes kvinners kropp som midler til hevnt utført av menn mot menn.

TEKST: SUSAN KERR

GJESTEN

■ **Susan Kerr** er Europe Advocacy Manager i Christian Solidarity Worldwide, en kristen organisasjon som kjemper for trosfrihet. Hovedkontor i England. Stefanus-alliansen har partnerskap.

Da jeg nylig studerte ferske rapporter om brudd på trosfriheten og sammenlignet funnene med World Economic Forums siste rapport om hvilke land som har størst gap mellom kvinner og menn, gjorde jeg noen interessante funn.

De landene som oftest bryter trosfriheten, er samtidig med på listene over land som oftest bryter kvinners rettigheter: Jemen, Pakistan, Syria, Saudi Arabia og Iran lå nederst på listene både til United States Commission on International Religious Freedom og European Parliament Intergroup on Freedom of Religion and Belief.

Jeg sier verken at alle patriarkalske samfunn bryter trosfriheten eller at alle samfunn som bryter trosfriheten, er patriarkalske. Men det synes å være en sammenheng som krever mer forskning.

Undertrykkelse av eller overgrep mot kvinner kan ha vokst frem av andre grunner enn religion. Men når religion heller enn kultur brukes som begrunnelse, gjøres praksisen

mer hellig og noe det ikke kan stilles spørsmål ved. Det er viktig med mer forskning for å finne diskrimineringsrøtter.

Det er dessuten viktig å gjøre konfliktene mellom kvinners rettigheter og trosfriheten konkrete slik at det ikke blir en abstrakt kamp som fjerner fokuset fra konkrete løsninger.

Våpen

Det synes som om kvinner er mer sårbare for brudd på tros- og livssynsfriheten enn menn. Kvinner lider under en blanding av legal diskriminering og sosialt press som hindrer dem i å oppnå rettferdighet.

Et angrep på en kvinne kan være et angrep på kvinners selv eller på hennes familie eller hennes religiøse samfunn eller etniske gruppe. Kvinnens kropp gjøres dermed til et våpen. Overgrep mot og misbruk av kvinner har vist seg som et effektivt middel for å undergrave «den andre».

La oss ta noen eksempler. Visse deler av Sudans sharialovgivning, som forbudet mot «obskøne og uanstendige handlinger» (artikkel 152), brukes diskriminerende mot kvinner.

- Alle som offentlig utfører en handling som er «uanstendig» eller «bryter med offentlig moral» eller bærer en «obskøn klesdrakt» eller «forstyrrer folkets følelser», skal straffes med maksimalt 40 piskeslag eller bøter, eller begge deler.
- Handlingen bryter, ifølge paragrafen, med offentlig moral dersom den bryter med tradisjonen eller en person mener den bryter med hans religion.

Loven er så vag at det blir helt opp til politi og domstoler å avgjøre om en kvinne har brutt den. Dette gjør kvinner fra religiøse og etniske minoriteter ekstra utsatte. Arrestasjon og varetektsfengsling av kristne jenter fra minoritetsgrupper i hovedstaden Khartoum er vanlig. Pisking er, ifølge folkeretten Sudan er en del av, inhuman og nedverdiggende behandling.

Saker etter artikkel 152 behandles ofte så raskt at kvinnene ikke får tid til å skaffe seg advokat eller å formulere et forsvar. Advokaten til Federos Eltoum, arrestert i 2015, klarte til slutt å skaffe vitner som slo fast at klesdrakten hun bar da hun ble arrestert, var i samsvar med hennes kristne tro og hennes tradisjon. Hun ble likevel dømt til å betale bot.

Kidnappet

I Nigeria har ekstremistgruppen Boko Haram kidnappet kristne kvinner, voldtatt dem og tvunget dem til å

» Kvinner er mer sårbare for brudd på tros- og livssynsfriheten enn menn.

» Kvinner lider under en blanding av legal diskriminering og sosialt press som hindrer dem i å oppnå rettferdighet.

Susan Kerr

konvertere – og satt dem til salgs på lokale markeder. Kvinner blir objekter i en kamp, i stedet for individer med rett til å styre egen skjebne.

I Afghanistan kan voldtatte kvinner bli rettsforfulgt for hor. Eller de blir tvunget til å gifte seg med voldtektsmannen – i neste omgang blir de så utsatt for voldtekter i ekteskapet, det anses ikke som en forbrytelse. Straffefrihet for voldtektsmenn kan skape frykt som hindrer rapportering av vold, særlig dersom loven er på volds mennene side, eller lokale offentlige aktører selv står for kjønnsdiskriminering eller vold. Staters systematiske ikke-intervensjon når menn utfører vold mot kvinner (bortsett fra i ekstreme tilfeller), unnskylder og legitimerer vold.

Ære og skam

Diskriminerende lover for den private sfære kommer fra dypt rotfestede forestillinger om kjønnsroller, ære og skam, antatte farer ved kvinners seksualitet og oppfatningen at kvinner er menns eiendom. Dette gjør at «kvinners kropp blir midler til hevnt utført av menn mot menn» (Quraishi).

Forestillingene er basert på en idé om at en kvinnes «renhet» og familiens «ære» skal beskyttes. I praksis blir kvinner sårbare. Det skjer gjennom lav alder for ekteskapsinngåelse, ordninger med mannlige verger, lovfestede krav til lydighet, at menn ofte ikke må stå til ansvar for æresbasert vold, inkludert mord, og fravær av lovverk som beskytter mot familievold.

Ikke maktesløse

Mest utsatt er fattige kvinner uten utdanning. Men kvinner er, heller ikke i patriarkalske samfunn, maktesløse. De kan på egenhånd eller sammen med andre bekjempe vold og diskriminering. Samtidig må vi minne om menns ansvar for å kjempe for å forandre lover og stoppe skadelige praksiser som rammer kvinner.

Om veien videre: Vi trenger menneskerettsundervisning som får fram kjønnsperspektivet. Vi må minne statene om deres forpliktelser. Vi må finne gode praksiser som regjeringer og internasjonale institusjoner kan lære av.

Vi må få frem kvinners erfaringer. Og i alle løsninger må kvinner fra ulike religiøse grupper og ikke-religiøse grupper involveres slik at ikke veien videre overlates til mannlige ledere.

I Malaysia har en islamsk kvinne- gruppe utfordret islamistene

TROSFRIHET — FOR HVEM?

TEKST: BIRGITTE MOE OLSEN

Begrensninger på kvinners klesstil og familieplanlegging, fedre som bestemmer over døtrenes valg av ektefelle og religions-tilhørighet, og et moralpoliti som bryter seg inn i hus og hotellrom for å forhindre seksuelle relasjoner utenom ekteskap.

I Malaysia ser vi hvordan religion brukes for å legitimere forskjellsbehandling mellom kvinner og menn. Men, kan man i trosfrihetens navn rettferdiggjøre slike restriksjoner?

Ønsker sharialov

Muslimske kvinner i Malaysia har mange regler å forholde seg til.

Ved siden av den føderale, sekulære lovgivningen eksisterer nemlig et islamsk rettssystem med stor innflytelse over den muslimske majoritetsbefolkningen. Siden 1980-tallet har en konservativ tolkning av islam vært i fremvekst i landet, med økende innflytelse i politikken.

Islamistiske partier som Malaysian Islamic Party (PAS) ønsker å etablere en fullverdig islamsk stat med sharialov for hele landet. Islamistene fronter et svært konservativt kvinnesyn som de hevder vil beskytte kvinners sikkerhet og seksualitet, og noen ønsker å begrense kvinners innflytelse til hjemmet.

Mens islamistene bruker religion for å legitimere undertrykking av kvinner, er islamske menneskerettighetsgrupper i Malaysia av en annen oppfatning. Kvinnegruppen Sisters in Islam (SIS) oppstod som en motreaksjon på en religionsforståelse som krevde kvinners totale lydighet og underkastelse for sine ektemenn. Aktivistene startet å tolke islamske tekster på egne premisser og oppdaget hvordan skriftene formidlet prinsipper som likhet, rettferdighet og kjærlighet. De så ingen motsetning mellom islamsk tro og respekt for kvinners rettigheter.

Teologi eller kultur?

Noen ganger er religiøse og kulturelle praksiser vevd så tett sammen at det er vanskelig å skille dem fra hverandre.

Sisters in Islam i Malaysia mener at det først og fremst er en mannsdominert tolkning av religion blandet med kulturelle praksiser som undertrykker kvinner og begrenser deres trosfrihet. De arbeider i dag for å ta et oppgjør med et patriarkalsk familiesystem som legitimerer polygami og vold i hjemmet.

Det er viktig å kunne skille religiøse og kulturelle praksiser fra hverandre, spesielt fordi religion, og den «helligheten» den bringer med seg, har lett for å tilegne legitimitet. Det kan resultere i at man unnskylder skadelige kulturelle praksiser i religionens navn, og til og med gjør dem så «hellige» at de blir umulige å utfordre.

Menns definisjonsmakt

Konflikten mellom islamistene og kvinnegruppen i Malaysia illustrerer hvordan tolkning av religion aldri har vært en objektiv øvelse. Det vil være enkelte grupper som har makt til å fortolke, forme og utvikle de praksisene man oppfatter som legitime. Derfor er det viktig å spørre: Hvem har definert spillereglene?

» De arbeider i dag for å ta et oppgjør med et patriarkalsk familiesystem som legitimerer polygami og vold i hjemmet.

Innenfor patriarkalske samfunn blir praksis til på menns premisser, mens kvinners stemmer blir ignorert. Kvinnene blir presentert en teologisk tolkning uten mulighet til å utforme den. Nettopp derfor kan mannsdominerende religiøs praksis ikke legitimeres som trosfrihet.

Når menn påtvinger sin religionsforståelse på kvinner, bidrar det først og fremst til å beskytte doktriner og mennenes interesser på bekostning av kvinnene. Målet med trosfrihet har aldri vært å beskytte maktstrukturer eller religion som sådan, men å beskytte mennesker fra diskriminering og maktmisbruk.

Kvinnens rettigheter

Hva så hvis kvinner selv ønsker å ivareta praksis som diskriminerer dem? Det er viktig å understreke at retten til å utøve religion aldri skal gå på bekostning av andres menneskerettigheter.

Derfor vil skadelige praksiser, som for eksempel omskjæring av kvinner, barneekteskap eller «jomfrusjekker» som vi finner i dagens Malaysia, ikke kunne legitimeres av menneskerettighetene og forsvares som en del av trosfriheten.

Dersom en praksis skal være legitim, må den ikke være skadelig – og den må kunne velges av kvinnen selv.

Noen vil hevde at et av de mest synlige symbolene på kvinneundertrykkelse i islam er kvinners bruk av skaut. De hevder plagget brukes for å kontrollere kvinners seksualitet og egenbestemmelse.

Mange kvinner i Malaysia er av en annen oppfatning. De bærer *tudungen* med stolthet, som en måte å uttrykke sin religiøse identitet og hengivenhet til Allah på. Når det er et eget valg, er dette trosfrihet i begrepets rette forstand fordi kvinnen uttrykker sin tro på egne premisser. Bruken av skaut viser hvordan en religiøs praksis kan være diskriminerende tvang for noen, men for andre være et bevisst uttrykk for tro. Det sentrale er kvinnens samtykke, forutsatt at hun har reell autonomi til å ta egne valg uten frykt for represalier.

Plass til kvinner

Vi ser med andre ord tydelige sammenhenger mellom trosfrihet og kvinners rettigheter. Der kvinner har autonomi i eget liv og innflytelse i samfunnet, er det større sannsynlighet for at hun praktiserer reell trosfrihet.

På samme måte vil mulighet til å selv bestemme hva man vil tro og hvordan man vil utøve den troen være styrkende for kvinner. Kvinner skal kunne følge, eller la være å følge, sosiale og religiøse koder uten å risikere diskriminering, straff eller tvang.

Trosfriheten gir plass til alles stemmer, også kvinners, noe som kan bidra til å utfordre de patriarkalske eller diskriminerende religiøse tradisjonene som kvinner står i.

Det kommer mange meldinger om at mange kvinner fra muslimsk bakgrunn kommer til tro – og at de må trosse farer for å leve ut troen sammen med andre – over en åpen Bibel i skjul. Foto: Johannes Morken

KVINNERS TRO I MENNS VERDEN

TEKST: STEFANUSALLIANSEN

Fatima lot seg ikke stoppe av sikkerhetspolitiet. Hun måtte også trosse sin egen pastor da åtte kvinner kom til tro.

«This is a man's world,» sang soul-legenden James Brown. For mange kvinner i flere land og regioner hvor Stefanusalliansen opererer, er dette en ublid virkelighet.

Kultur og religion setter store begrensinger på mange kvinners livsutfoldelse. De kan ikke gå ut av huset uten at en mann i nær relasjon, som ektemenn eller brødre, følger dem. I religiøse spørsmål er de ofte underlagt mannen og umyndiggjort.

Gjennom årene har vi møtt flere som har fortalt om kraftig forfølgelse, men også sterk tro.

Flyktet

Nawwed måtte flykte fra sitt land i Nord-Afrika.

– Jeg ble gift. Som vanlig i en muslimsk tradisjon hadde jeg ikke særlig innflytelse. Mannen min behandlet meg dårlig, han var voldelig. Jeg prøvde å få oppløst ekteskapet ved å gå til politiet og trekke ham for retten. Men som kvinne hadde jeg lite jeg skulle sagt og kom ingen vei.

Hun flyktet derfor til Sør-Korea. – Gud møtte meg i flere drømmer, og jeg kom til tro, sier hun.

Det som grep Nawwed var friheten.

– Det å følge Jesus var gratis og bare av nåde. Jeg trengte ikke å be fem ganger hver dag eller gjøre alle disse tingene som min religion krevde. Jeg ville aldri klare kravene. Prisen ville alltid øke mer enn jeg kunne betale. Det ble for eksempel sagt: «En bønn om morgenen er ti ganger mer verdt enn en bønn ettermiddagen». Kravene var mer enn jeg kunne etterleve. I evangeliet fant jeg fred og verdighet.

» Fatima dømte dem i sitt eget badekar. Hun møter dem jevnlig med undervisning i kristen tro.

Kom til tro

Fatima – fra et land Sentral-Asia – var gjennom noen år en av våre prosjektpartnere. Prosjektet var landsbyutvikling i fattige omgivelser: Helsestasjoner, vann og grunnleggende infrastruktur. I landsbyen undret folk seg over at det kom mennesker utenfra for å tjene dem og deres behov. Fatima kunne ikke si noe, for sikkerhetspolitiet fulgte med folkene fra hennes organisasjon rundt, og hun måtte skjule sin tro.

Dette kunne hun ikke leve med lenger. Fatima dro tilbake til landsbyene og fortalte at prosjektene var gjennomført av kristne som ville tjene Gud ved å bringe liv og håp til fattige. Gjennom samtalene ble evangeliet presentert. Resultatet var at åtte kvinner kom til tro.

Da reagerte sikkerhetspolitiet: – Vi vet hva du driver med. At du mottar penger fra utlandet. Du bør slutte med det. Vi kan få deg arrestert. Noe ondt kan hende deg, fikk hun beskjed om.

Til slutt måtte Fatima velge: Ville hun fortsette utviklingsarbeidet, måtte hun slutte å forkynne evangeliet. Åtte kvinner var kommet til tro, hun kunne ikke svikte dem, derfor ble utviklingsarbeidet avsluttet.

Kirkens hinder

Men også kirken som hun tilhørte, gav henne alvorlige utfordringer. Kirken som er en de få registrerte kirker i landet, var preget av vestlig misjonstenkning. Fatima tok kontakt med sin pastor for å høre om kvinnene kunne døpes.

Til svar fikk hun at de måtte komme til kirken som lå i en by langt unna. Der kunne kvinnene få grundig opplæring så de kunne vokse åndelig og bli medlemmer kirken. Da kunne pastoren døpe dem.

– Jeg ble trist over svaret og kom til å tenke på Apgj. 8 hvor Filip forteller den etiopiske hoffmannen om Jesus og på samme dag doper ham i en elv de kommer forbi. Måtte han forberedes? Gikk han til kirken? Gikk det ett eller to år fra han sa ja til Jesus til han ble klar til å døpes? Jeg er forvirret.

Hun fortsetter: – Jeg ønsker ikke å gå imot min pastor. Men jeg trenger en som kan forklare meg dette og si fra om jeg tar feil. Nå føler jeg meg som en uskikkelig liten jente som ikke har fått det hun ønsker seg og har fornærmet dem hun spurte, sier Fatima og legger til:

– Må disse kvinnene som har kommet til tro på Jesus, dra til kirken i byen for å følge Jesus? De vil ikke få lov av sine menn til å reise (det er 2 timer i bil hver vei). Hvis de drar, risikerer de å bli banket opp sine menn. De vil få et dårlig rykte i landsbyen, noe som igjen vil bli et hinder for evangeliet.

Dåp i et badekar

Hva er i veien for at Fatima kan døpe dem, undervise dem? Er det ikke kirke god nok at disse samles i hjemmene over en åpen bibel i bønn? For ordens skyld: Fatima er ingen ny og uerfaren kristen. Hun kom til tro for over ti år siden gjennom engelske misjonærer.

Vårt råd til henne var: Du må døpe kvinnene og undervise dem.

Fatima dømte dem i sitt eget badekar. Hun møter dem jevnlig med undervisning i kristen tro.

Dette er en spirende menighet. Kvinnene er frimodige vitner om sin tro. Alt dette foregår helt utenfor alle vanlige kirkestrukturer. De samles i hjemmet, leser Ordet, ber sammen og har nattverd. Det er vel dette som menes med kirke?

Ei av dei myndige kamerunske kvinnene på preikestolen.
Foto: Terese Bue Kessel

Terese Bue Kessel

TO EKSTREMT ULIKE LIV

Kristne kvinner i Nord-Kamerun opplever stor fridom i kyrkja. Heime blir mange av dei banka opp.

TEKST: JOHANNES MORKEN

– Kvinnene lever to ekstremt ulike liv, seier Terese Bue Kessel ved VID Misjonshøgskolen i Stavanger.

Ho studerte bevegelsen Kvinner for Kristus i Den Evangelisk Lutherske Kyrkja i Nord-Kamerun. Ho gjorde feltarbeid med 17 informantar til doktoravhandlinga «Between God`s Sharing power and Men`s Controlling Power».

Vonde historier

Kvinnene er svært aktive i kyrkja – i gjevarteneste, diakoni og praktisk arbeid. Innimellom får dei preika, og dei leier gudstenester. Bue Kessel ville vita kva aktiv kyrkjeteneste hadde å seia for liva deira. Difor intervjuar ho kvinnene heime.

– Eg var ikkje førebudd på dei vonde forteljningane. Rett bok finst det nokre menn som er gode mot konene sine. Men mange opplever vald heime. Og dei veit ofte kva menn som har banka opp kvinnene før dei kjem til kyrkja.

– Om livet i kyrkja brukte kvinnene ord som fellesskap og at dei blei løfta opp. Om livet i heimen brukte dei militære ord: dei må slåss, forsvare seg og barna mot mannen og halda ut lidning. Det er stor mangel

på arbeid for mennene, men dei har altfor god tilgang på alkohol.

– Interessant nok kjem mennene til gudsteneste også når kvinnene talar og seier at dei er stolte av kvinnene. Men verdisettet i kyrkja har ikkje slått inn i heimane, seier Bue Kessel.

Innanfor

Nord-Kamerun er sterkt prega av islam. Men kyrkjer og moskear, kristne og muslimar, lever godt side om side.

– Kvinnene som eg intervjuar, fortalde at dei har ein heilt annan fridom i kyrkja enn muslimske kvinner har i moskeane der dei må stå utanfor, sidan menn der står for religionsutøvinga, fortel Bue Kessel.

Kva som er religion og kultur er vanskeleg å seia, konstaterer Bue Kessel. Men i denne kulturen har mannen siste ordet – og kvinna er til for mannen og har ikkje same rettsvern som han.

Ho ser at i Sør-Kamerun der kristendom pregar landet, er utdanning meir utbreidd.

– Kristen tru og utdanning har gjort kvinnene i sør meir sjølvmedvetne enn i Nord-Kamerun, seier Bue Kessel.

– Viktigere enn jeg trodde

– Stefanusalliansens arbeid er viktigere enn jeg selv har innsett, sier Sindre Røyland – nyansatt kommunikasjonsrådgiver med ansvar for innsamling.

Røyland (40) vokste opp som misjonærbarn i Republikken Kongo. Han er medlem i Oslo Misjonskirke Betlehem. Han har arbeidet som musiker, låtskriver og sanglærer og har en mastergrad i filosofi. I 6 år var han fundraiser i Den Evangelisk Lutherske Frikirke og det siste året i Normisjon.

– Stefanusalliansen er i vekst, så jeg ser fram til å bli kjent med giverne, organisasjonen og lære av det gode arbeidet som er blitt gjort. Jeg håper å få noen gode ideer. Jeg skal stå på for at det blir enkelt, meningsfullt og oppløftende å gi til Stefanusalliansen. Glade givere er både bibelsk og effektivt. Det er mange historier som gamle og nye givere fortjener å få høre. Sammen med engasjerte givere utgjør Stefanusalliansen en stor forskjell for trosfriheten. Denne forskjellen vil jeg være med å løfte fram, sier Sindre Røyland.

Sindre Røyland er på plass som ny kommunikasjonsrådgiver for innsamling.

Læring mot hat

I desember var Stefanusalliansens seniorrådgiver Lisa Winther i Marokko sammen med en svensk og en dansk kollega i det nordiske økumeniske nettverket for trosfrihet, NORFORB. De ble invitert for å presentere et fellesprosjekt på en FN-konferanse der fokuset var bekjempelse av hatefulle ytringer og vold basert på religion.

Det nordiske nettverket bygger opp en digital læringsplattform for trosfrihet. På nettsiden samles ressurser og materiell som kan brukes i undervisning, refleksjon og læring. Nettsiden skal kunne brukes av organisasjoner, religiøse grupper og beslutningstakere.

Stefanusalliansens hefte «Trosfrihet for alle», utgitt på ni språk, legges der. Svenska Missionsrådet har produsert korte filmer om trosfrihet. De skal legges der.

FNs spesialrapportør for trosfrihet har fattet interesse og ønsker å være med på å lansere læringsplattformen i mars, når han legger frem sin årlige rapport for FNs menneskerettighetsråd i Genève.

Lisa Winther fra Stefanusalliansen, Katherine Cash fra Svenska Missionsrådet og Filip B Pedesen fra Danske Misjonsrådet.

Gaver gir skattefradrag

Nesten 20 millioner av gavekronene til Stefanusalliansen gir giverne rett til skattefradrag for 2017. Våre givere får samlet redusert skatten med 5-7 millioner kroner.

Tidligere år har vi sendt ut skattekvittering i posten til alle giverne som vi har innrapportert gaver fra til skatteetaten. I år ønsker vi å kutte noen utgifter, derfor sender vi ikke kvitteringen i posten.

Men giverne kan ved å registrere seg på <https://minside.stefanus.no/> kunne se skattekvitteringen for 2017. Der kan de også få oversikt over de personopplysningene vi har registrert – adresse, telefonnummer, gaver, abonnementer mm. Der kan man også opprette fastgiver-avtale, avtalegiro og andre gavebeløpet.

Vi utfordrer gjerne givere til å bruke redusert skatt til å øke gavene til mennesker som lider for sin tro. Grensen for skattefradrag økes fra en samlet gavesum på 30 000 i år til 40 000 neste år.

Ny ledelse

Vår partner som produserer soyamelk for barn i Nord-Korea, har opplevd flere utfordringer. Sanksjonene mot Nord-Korea gjør at prisene øker og råvarene må skaffes på nye måter.

I tillegg har viktige donorer trukket sin støtte grunnet usikkerheten de har opplevd rundt fremtidig lederskap av organisasjonen. Av sikkerhetsgrunner oppgir vi ingen navn.

Vår partner har lenge vært på utkikk etter en «Josva» som kan overta lederskapet fordi grunnleggeren begynner å bli gammel. Det har vært utfordrende – det er vanskelig å erstatte den unike erfaringen og renommeet dagens leder representerer.

Derfor er det gledelig at vi nå har funnet en mulig arvtager. Dette året vil de to lede sammen slik at kompetanse og renommé kan videreføres. Gledelig er det også at en stor donor har valgt å gjenoppta sin støtte som en følge av dette.

Husk gjerne vår partner og arbeidet i Nord-Korea i dine bønner.

Julesorg

PAKISTAN

I byen Quetta drepte to selvmordsbombere 11 og skadet 50 mennesker 3. søndag i advent. Vår partner Human Friends Organization og minoritetsnettverket i landet bistår overlevende og pårørende med blant annet mat og besøk (bildet). *Les mer og se bilder på www.stefanus.no, 3. januar*

Juleglede

PAKISTAN

Det var fullsatte kirker i den kristne bydelen Youhanbad i Lahore i julen. 4000 mennesker deltok under julegudstjeneste i St. John katolske kirke. Denne kirken ble, sammen med en annen kirke, rammet av et grufullt terrorangrep i mars 2015, like før påske. Sikkerhetsvakt Sikhander, som ble skadet i terrorangrepet og er tidligere intervjuet av Magasinet Stefanus, var vakt også i år og ber om forbønn for kristne i Pakistan. Også i en ny katolsk kirke var det fullt (bildet). *Se flere bilder på www.stefanus.no*

I sikkerhet

NORD-KOREA

I slutten av desember samlet Stefanusalliansen inn over 130.000 kroner for å få 15 flyktninger fra Nord-Korea i sikkerhet, gjennom Helping Hands Korea og Tim A. Peters (faksimile). Nå har vi fått melding om at både disse og seks nye flyktninger er i sikkerhet.

Jul på ny i Mosul

IRAK

For første gang siden IS på blodig vis okkuperte Mosul i Irak i 2014, ble det i julen feiret gudstjeneste igjen i en kirke i byen. Den kaldeisk-katolske patriarken Loius Sako reiste fra hovedstaden Bagdad for å lede messen i St Paul-kirken. Også den syrisk-ortodokse erkebiskopen Nicodemus Daoud, som Stefanusalliansen samarbeider med, deltok.

Noen av dem som fylte kirken, reiste fra flyktningleirer i det kurdiske området rundt Erbil dit mange søkte tilflukt fra IS i 2014. Også muslimske representanter deltok i gudstjenesten. Julegudstjenesten ble feiret som en seier over IS. Sunnimuslimske ungdommer satte opp et gigantisk juletre i Mosul sentrum. Ifølge den katolske hjelpeorganisasjonen Church in Need ble messen muliggjort fordi en gruppe muslimer hjalp til med å reparere og rengjøre kirken etter IS-herjingene. *worldwatchmonitor.org, 5. januar*

Julespill og mathjelp

LIBANON

Vår partner Resurrection Church Beirut i Libanon ga hjelp til 15 flyktningfamilier i desember med klær, mat og penger til medisiner. Menigheten hadde også den første julefeiringen i sitt nye senter for irakiske flyktninger i bydelen Sabtieh (bildet). I hovedkirken var høydepunktet et julespill med barn fra en rekke ulike nasjonaliteter.

Sjokkert prins

STORBRITANIA

Prins Charles sier at han er sjokkert over forfølgelsen kristne utsettes for i Midtøsten. – Det er hjerteskjærende å se hvor mye smerte og lidelse som kristne må gjennomleve, i vår tid, bare på grunn av deres tro, sa prinsen i en tale i det melkitisk gresk-katolske samfunnet i Storbritannia. *catholicherald.co.uk, 20. desember*

Drept av ekstremister

EGYPT

10 kristne ble skutt og drept 20. desember. Først ble to menn skutt ned utenfor en butikk 20. desember, før åtte ble drept i et angrep på Mar Mina-kirken i Helwan-distriktet sør for Kairo. IS tok på seg skylden for drapene. Dette var en dramatisk slutt på et blodig år: 128 kristne ble drept i 2017, ifølge Open Doors World Watch List 2017. Dette var året da IS flyttet terroren fra Irak og Syria til Egypt. Julefeiringen i mange egyptiske kirker skjedde under sterke sikkerhetstiltak.

Og 2018 begynte som 2017: En 27 år gammel kopter i Nord-Sinai ble drept fordi han hadde tatovert et kors på innsiden av håndleddet. Islamske ekstremister truer ved å drepe flere koptere. *worldwatchmonitor.org, 1. januar og 15. januar*

En slik tatovering utløste drapet på en 27-åring.

Foto: World Watch Monitor

Godkjenner kirker

EGYPT

21 kirker i den sørlige egyptiske provinsen Minya har fått lov til å sette i gang reparasjoner, utbygginger eller nybygg. Noen av kirkene har ventet i mer enn 20 år. Mange steder har det omtrent vært umulig å bygge kirker. Men en ny lov ble vedtatt i fjor.

I landsbyen Kom El-Loufy, 250 kilometer sør for Kairo, har arbeidet med å bygge ny kirke startet. Den forrige kirken ble stengt for 12 år siden. I juli 2016 ble fire koptiske hus satt fyr på fordi ekstreme muslimer mistenkte at det var planer om å gjøre dem om til kirker. Nå har kirken droppet anmeldelsen og fått en avtale med lokale muslimer som sikrer bygging av ny kirke. *worldwatchmonitor.org, 29. desember og 9. januar*

Endelig kan de bygge ny kirke. Foto: World Watch Monitor

Elisabeth Engelsviken er død

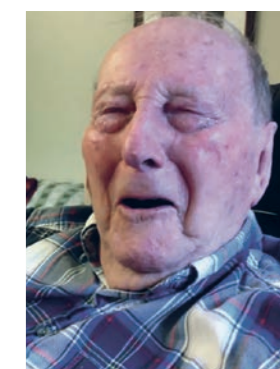
Med stort vemod fikk Stefanusalliansen beskjed om at Elisabeth Engelsviken (bildet) døde 15. januar etter lengre tids sykdom. Hun ble 69 år gammel. Elisabeth Engelsviken arbeidet i Stefanusalliansen i 25 år, og gikk av med pensjon i desember 2015. Stillingstittelen hennes var Sekretær for generalsekretær, og hun jobbet for tre ulike generalsekretærer.

Mange av Stefanusalliansens frivillige og tillitsvalgte fikk et nært forhold til Elisabeth, og hennes nøyaktighet og flid preget arbeidet. Elisabeth hadde også i en årrekke ansvar for spalten «Glimt fra verden» i Magasinet Stefanus, og var organisasjonens ypperste korrekturleser.

Elisabeth viste daglig omsorg og engasjement for alles ve og vel, både overfor kollegaer og partnere. Hun var også en av organisasjonens fremste historiebærere, med sin lange fartstid og gode relasjonsevner. Våre tanker går til Elisabeths familie og venner. Vi lyser fred over Elisabeths gode minne.

Hilde Skaar Vollebæk, konst. generalsekretær

Frank Kongstein er død

Frank Kongstein ville fylt 95 år 7. februar. Som misjonssekretær i Misjon bak Jernteppet ledet han arbeidet med smugling av bibler. Han ble første leder for Åpne Dører i Norge i 1984 og misjonær og senere generalsekretær i Evangelisk Ori-entmisjon. Vi lyser fred over Frank Kongsteins lyse minne.

Hilde Skaar Vollebæk, konst. generalsekretær

Vilde Skretting (t.v.) og Malene Juul sammen med ung egyptisk kvinne på Anafora i Egypt.

VIL TENNE UNGE FOR TROSFRIHETEN

Vilde Skretting og Malene Juul (20) fra Ålgård var på team i Egypt og Libanon i samarbeid mellom Bibelskolen i Grimstad og Stefanusaliansen.

– Vi ville bygge vennskap og møte mennesker som har samme tro, men andre måter å uttrykke den på, sier de.

I Egypt var de på Anafora, retreatsenteret biskop Thomas har bygget opp mellom Kairo og Aleksandria.

– Der fikk vi tilbe Gud på en helt annen måte enn det vi er vant med her i Norge.

Etterpå reiste de til Beirut i Libanon der de arbeidet i baptistmenigheten Resurrection Church som ligner mer på norske frimenigheter. Menigheten har et omfattende hjelpearbeid for syriske og irakiske flyktninger.

– Vi fikk være med i fellesskapene, lære, ta del i deres hverdag og bli inspirert. Vi dro særlig for å komme nær flyktningkrisen.

Kjempet

– Det sterkeste var å bli kjent med barn og å høre hvordan mennesker hadde levd i skjul for å kunne være kristen. Det var sterkt å høre hvordan flyktninger hadde kjempet seg fra Syria og Irak til Libanon. Mange hadde ikke sett familiemedlemmer på flere år fordi krigen skiller dem. Etter turen setter vi mer pris på ting som vi før tok for gitt, som at vi har trosfrihet og er omringet av alle vi er glad i.

– Er unge opptatt av forfølgelse for tro?

– Vi hører for lite om dette i nyhetene. Da er det lett å tenke at det ikke er et eksisterende problem, dessverre. Derfor er det viktig å engasjere seg.

Meir å lesa, lettare å gje på nettet

I starten av februar lanserer Stefanusaliansen ny nettside.

På den nye sida blir det langt lettare enn no å gje ei gåve til arbeidet for dei forfølgde. Det blir lett å vera med i forbøn eller å melda seg til appellteneste.

Den nye nettsida vil vera ein god port inn til alt som har med kampen for trusfridom å gjera, med nytt frå landa der trusfridommen er mest under angrep.

Ressursbank

Sida vil gje ein god oversikt over arbeidet i Stefanusaliansen: Vi finpussar og oppdaterer ressursbanken om menneskerettar og trusfridom.

Vi presenterer prosjekta våre og gjev stoff om alle landa der vi har arbeid.

Vi pussar opp ressursbanken norske kyrkjelydar treng – anten for å lage gudsteneste for dei forfølgde eller velja seg eit prosjekt. På nettsida kan kyrkjefolk enkelt skaffa materiell til undervisning av konfirmantar, til å læra barn om livet for barn andre stader i verda eller finna opplegg til smågrupper.

Fornya

Magasinet Stefanus blei fornya i haust. No er tida komen til nettsida som sist blei fornya i 2012. Nettsida og Magasinet Stefanus skal utfylla kvarandre – på nettsida kjem mykje stoff som ikkje kjem i magasinet.

Adressa er som før: www.stefanus.no.

DIN GAVE FORANDRER LIV!

En gruppe nordkoreanske flyktninger i Kina som fikk hjelp til å komme seg i trygghet i et annet land. Ikke den samme gruppen som omtales i teksten. (Foto: Helping Hands Korea)

Les hvordan din gave kan hjelpe:

Den nordkoreanske kvinnen og flyktningen Min-jeong forteller:

«I 2009 bestemte broren min seg for å flykte fra Nord-Korea, og jeg fulgte ham og familien hans over grensen til Kina. Vi var fire som reiste – jeg, broren min, kona hans og deres seks år gamle datter.

Men allerede samme år ble min brors kone tatt av kinesiske myndigheter og tvangssendt tilbake til Nord-Korea. Hun ble dømt til tre års fengsel i det beryktede Chonko-ri-fengselet. Etter mer enn tre år uten livstegn, fikk vi vite at hun hadde dødd i fengselet.

I 2014 døde også broren min, i en trafikkulykke i Kina. Jeg sitter nå med foreldreansvaret for niesen min. Vi lever i skjul for kinesiske myndigheter i en kirke i Kina. Det er ingen framtid for niesen min her. Sør-Korea er hennes beste håp.»

Med hjelp fra våre givere klarte Stefanusaliansen å hjelpe denne kvinnen og hennes niese. De er nå i trygghet, hjulpet av vår samarbeidspartner Helping Hands Korea. Men det er ennå mange som trenger hjelp.

Takk for at du er med!

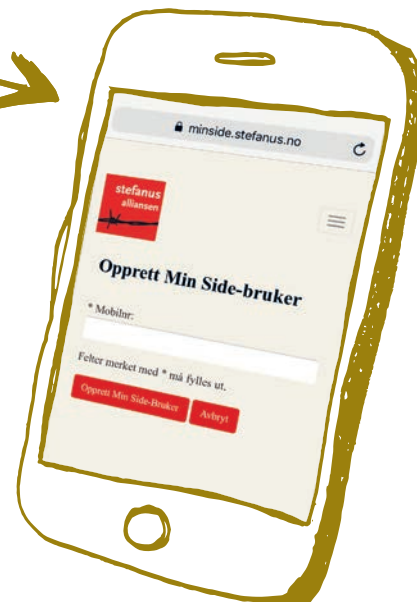

Les mer på giroen!

Engasjert i Stefanus-
alliansens arbeid?

REGISTRER DEG

På minside.stefanus.no ser du
skattekvitteringen, får oversikt over
givertjeneste og abonnementer,
mulighet til å endre adresse og mer.

APPELLVENN? NOEN TRENGER DIN STEMME

Brudd på trosfrihet og andre menneskerettigheter
skjer oftest der ingen følger med. Enkle brev fra deg
og resten av verden viser makthaverne at noen vet.
Disse brevene får **trosfrihetsfanger løslatt** og er
en **stor oppmuntring** til de som lider urett.

**INGEN SOM KNEBLER TROEN
SKAL FÅ STÅ UIMOTSAGT**

SEND SMS «ROP» TIL 2377 (KR 20,-)

SMSen blir din «signatur» på et individuelt appellbrev
som vi frankerer og postlegger på vegne av deg.

Du mottar cirka én SMSaksjon i måneden!

**FYLL INN SKJEMA PÅ
stefanus.no/engasjer-deg/appellvenn**

Motta en appellaksjon i måneden på e-post eller per post.
Les saken • Riv/Skriv ut brevet • Signer, franker og send!